

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Функціонування підприємства відбувається в умовах постійної конкуренції, що вимагає підвищеної уваги до оцінювання власної конкурентоспроможності та управління нею. Конкурентоспроможність підприємства слід розглядати як результат ефективного формування та використання ресурсного забезпечення, а саме конкурентних переваг. Попри ресурсне забезпечення конкурентоспроможність підприємства обґрунтовує стан інвестиційного, маркетингового, логістичного, інноваційного, соціального розвитку та підтверджує необхідність постійного моделювання його стратегічних засад. Відтак потенціал конкурентоспроможності підприємства залежить від методів та технологій формування і забезпечення конкурентних переваг, а особливо від управління виробництвом та реалізацією продукції.

Фактори, що впливають на конкурентоспроможність фірми :

1. місткість ринку (кількість щорічних продажів);
2. легкість доступу на ринок;
3. вид виробленого товару;
4. однорідність ринку;
5. конкурентні позиції підприємств, що вже працюють на даному ринку;
6. можливість технічних нововведень у галузі.

Умовами виникнення конкуренції є такі:

1. наявність на ринку великого числа незалежно діючих виробників будь-якого конкретного продукту або ресурсу. Якщо виробництво зосереджено в руках одного власника, то панує монополія, яка по суті заперечує конкуренцію.

2. свобода вибору господарської діяльності виробників. Кожний з них не тільки визначає що виробляти, а й має право вносити будь-які зміни у виробництво, визначати його обсяги тощо.

3. відповідність між попитом і пропозицією. Якщо, припустимо, попит перевищує пропозицію, то у покупця не має свободи вибору, оскільки внаслідок дефіциту уся продукція реалізується.

4. наявність ринку засобів виробництва. У конкурентній боротьбі велике значення має встановлення високої норми прибутку, що по суті, є орієнтиром у виборі господарської діяльності. Однак, вибір діяльності показує тільки можливість виробництва. Для того, щоб ця можливість перетворилася на дійсність, потрібно, маючи грошовий капітал, перетворити його на засоби виробництва.

В умовах ринкової економіки досягти конкурентних переваг підприємством можна за рахунок випуску конкурентоспроможної продукції, освоєння підприємствами інноваційних техніки й технологій, застосування інноваційних форм і методів управління діяльністю суб'єкта господарювання, в тому числі й персоналом. При цьому держава не повинна стояти осторонь, вона має сприяти створенню сприятливого підприємницького середовища для функціонування підприємств, яке передбачає вдосконалення податкової та фінансово-кредитної систем, вдосконаленню державної інноваційної політики, а також забезпечувати сприятливий інвестиційний клімат. Одним з основних чинників підвищення рівня конкурентоспроможності суб'єктів господарювання є використання інноваційних технологій і сучасної техніки в процесі діяльності. Підприємствам необхідно відновлювати свою матеріально-технічну базу, зокрема основні виробничі засоби, на інноваційній основі, тому що в умовах глобалізації саме інноваційний тип поведінки суб'єкта підприємницької діяльності є засобом забезпечення виживання і функціонування на ринку.

Підвищенню конкурентоспроможності підприємств сприятиме послідовний процес пошуку й реалізації управлінських рішень у всіх сферах його діяльності відповідно до обраної стратегії довготермінового розвитку, з урахуванням змін у зовнішньому оточенні, вчасному реагуванні на них і внесенням відповідних коректив, враховуючи вимоги ринку. Основними умовами підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є: формування сприятливого підприємницького середовища, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату, формування матеріальної бази на інноваційній основі, залучення до роботи висококваліфікованого персоналу; сприяння розгортанню новітніх інформаційно-комунікативних технологій, які є рушійною силою глобалізаційних трансформацій; збільшення обсягів експорту продукції вітчизняних товаровиробників. При цьому важливою умовою досягнення даних умов є захист державою інтересів національних товаровиробників як на внутрішньому, так і на світовому ринках.